

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.7.2025
COM(2025) 529 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Pregătirea UE pentru următoarea criză sanitară: o strategie de contramăsuri medicale

INTRODUCERE

Vaccinurile, mijloacele terapeutice, mijloacele de diagnosticare și alte dispozitive medicale, precum și echipamentele individuale de protecție (EIP) sunt produse geostrategice, esențiale pentru a menține sănătatea și siguranța oamenilor, a societăților și a economiilor. **Necesitatea unor astfel de contramăsuri medicale nu a fost niciodată mai presantă, într-o perioadă de amenințări tot mai mari la adresa sănătății, generate atât de cauze naturale, cât și de om.**

Pandemia de COVID-19 a demonstrat că contramăsurile medicale reprezintă unul dintre fundamentele pregătirii și răspunsului UE la amenințările la adresa sănătății. Dezvoltarea și furnizarea lor cu rapiditate au fost esențiale pentru salvarea a milioane de vieți omenești și pentru sprijinirea personalului de intervenție din prima linie din întreaga lume. În același timp, dezvoltarea, producția la scară largă și implementarea rapidă a acestora au contribuit la atenuarea impactului devastator asupra societăților și economiilor noastre, subliniind, în același timp, necesitatea de a fi mai bine pregătiți pentru a răspunde la următoarea criză sanitară atunci când se va produce.

Acțiunile comune, coordonate și concertate la nivelul UE și cooperarea consolidată la nivel mondial sunt esențiale pentru a asigura disponibilitatea și accesul la contramăsuri medicale. Pe baza acestei lecții învățate, Uniunea Europeană și-a consolidat cadrul de securitate sanitară prin consolidarea legislației privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate sub forma unui nou regulament¹, iar Comisia Europeană a înființat Autoritatea pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară (HERA), ca observator al pregătirii și răspunsului în domeniul contramăsurilor medicale, în strânsă colaborare cu alte servicii ale Comisiei, cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) consolidat și cu Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA). În acest cadru solid de securitate sanitară, care va fi consolidat în continuare prin intermediul planului Uniunii de prevenire, pregătire și răspuns la crizele sanitare², instituțiile UE și statele membre colaborează îndeaproape pentru a aborda amenințările la adresa sănătății care depășesc frontierele naționale.

În prezent, UE este mai bine pregătită decât în urmă cu cinci ani, însă Europa și întreaga lume rămân expuse unei game largi de amenințări tot mai mari la adresa sănătății, pentru care contramăsurile medicale rămân adesea limitate sau indisponibile. Provocările dinamice reprezentate de amenințările emergente și de barierele structurale, inclusiv investițiile fragmentate și insuficiente în inovare, sarcinile de reglementare, viabilitatea comercială limitată, vulnerabilitățile lanțului de aprovizionare, precum și lipsa capacităților de producție și colaborarea internațională insuficientă, conduc la lacune semnificative în ceea ce privește disponibilitatea contramăsurilor medicale pentru a aborda amenințările cu care ne confruntăm.

Un sector inovator și competitiv al contramăsurilor medicale este esențial pentru pregătirea noastră în fața amenințărilor la adresa sănătății. Sprijinirea inovării și a dezvoltării de tehnologii promițătoare și de vârf și de contramăsuri medicale nu numai că va asigura

¹ [Regulamentul \(UE\) 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate.](#)

² În conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, Comisia elaborează un plan de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii pentru a promova un răspuns eficace și coordonat la amenințările transfrontaliere pentru sănătate la nivelul Uniunii.

disponibilitatea produselor în momentul izbucnirii următoarei crize, dar aceste inovații vor genera beneficii mai ample pentru sănătatea publică, sociale și economice, dincolo de pregătirea pentru situații de urgență sanitară. Progresele rapide înregistrate de platformele ARNm în timpul pandemiei de COVID-19 și aplicarea lor ulterioară în tratamentele împotriva cancerului ilustrează cel mai bine acest potențial. Consolidarea sectorului contramăsurilor medicale va spori și mai mult inovarea și competitivitatea unui sector strategic al economiei UE și va genera locuri de muncă de calitate.

Pregătirea și răspunsul salvează vieți atunci când bolile cu potențial epidemic sau pandemic se răspândesc în câteva ore sau zile. Acesta este motivul pentru care asigurarea disponibilității rapide, suficiente și echitabile a contramăsurilor medicale pentru a proteja populația în cazul urgențelor sanitare este o condiție prealabilă a pregătirii noastre pentru următoarea criză. Acest lucru se bazează pe o capacitate de producție rapid scalabilă, pe sisteme de distribuție solide și pe o forță de muncă rezilientă pentru a furniza și administra contramăsuri medicale celor care au nevoie, ținând seama de nevoile specifice ale femeilor și ale diverselor grupuri³. Este necesară, de asemenea, o schimbare de mentalitate, în conformitate cu abordarea bazată pe toate riscurile, la nivelul întregii administrații și la nivelul întregii societăți din cadrul Strategiei privind o Uniune a pregătirii și recunoscând că pregătirea nu este gratuită: costurile suportate în prezent sunt investiții pe termen lung în reziliența la crize.

Strategia privind contramăsurile medicale adoptă această schimbare de mentalitate pentru a pregăti și proteja în mod proactiv populația împotriva amenințărilor la adresa sănătății, recunoscând faptul că contramăsurile medicale sunt atuuri strategice pentru ca UE să devină mai puternică, mai sănătoasă și mai bine pregătită. Prin această strategie, UE urmărește **să își consolideze gradul de pregătire pentru următoarea urgență sanitară, indiferent de originea sa, de la pandemii la amenințări sau conflicte de biosecuritate provocate de om, prin asigurarea accesului la contramăsuri medicale și a disponibilității acestora în orice moment.** Acest lucru va fi realizat cu ajutorul următoarelor obiective:

1. Stimularea și încurajarea inovării în domeniul contramăsurilor medicale, precum și al dezvoltării, producției și disponibilității acestora, urmând o abordare de tip „O singură sănătate” și în întregul lanț valoric, pentru a asigura o abordare cuprinzătoare și completă, de la un capăt la altul, de la identificarea, prioritizarea și evaluarea amenințărilor, trecând prin procesul de cercetare și dezvoltare, până la producție și implementare.
2. Stimularea stabilirii de priorități **comune, a cooperării strânse cu statele membre** și a colaborării cu țările candidate la UE și cu partenerii mondiali.
3. Extinderea **parteneriatelor publice și private** și consolidarea colaborării transsectoriale, inclusiv a **cooperării civil-militare**.

O astfel de strategie nu numai că va fi benefică pentru combaterea amenințărilor la adresa sănătății publice, ci ar trebui, de asemenea, să ne consolideze gradul de pregătire pentru alte tipuri de crize care necesită contramăsuri medicale, contribuind în același timp la consolidarea poziției de lider

³În special, ar trebui să se acorde atenție nevoilor persoanelor cu handicap, ale persoanelor mai tinere și în vârstă, precum și ale minorităților rasiale sau etnice. [Cadrlul privind Uniunea egalității](#) promovează accesul egal la sănătate pentru toți.

tehnologic a UE și a competitivității în sectorul sănătății. Ca atare, această strategie este construită la interfața dintre rapoartele **Niinstö⁴ și Draghi⁵** și este integrată în cadrul general oferit de **Strategia privind o Uniune a pregătirii⁶ și de Busola pentru competitivitate⁷**.

Strategia este însoțită de două anexe justificative, una prezentând o listă de amenințări prioritare la adresa sănătății care necesită contramăsuri medicale, iar cealaltă, privind un plan strategic al UE pentru constituirea de stocuri de contramăsuri medicale, care este primul rezultat sectorial al Strategiei UE privind constituirea de stocuri⁸.

I. AMENINȚĂRI PRIORITARE LA ADRESA SĂNĂTĂȚII CARE NECESITĂ CONTRAMĂSURI MEDICALE

Schimbările climatice, globalizarea, conflictele și crizele umanitare sporesc complexitatea, frecvența și probabilitatea urgențelor sanitare, făcând Europa și lumea mai vulnerabile la amenințările pentru sănătate care evoluează rapid și pentru care sunt necesare contramăsuri medicale. Pentru a asigura agilitatea și acțiuni solide la nivelul UE, care completează intervențiile statelor membre, Comisia, în colaborare cu statele membre⁹, tratează în prezent cu prioritate patru categorii de amenințări severe și grave la adresa sănătății care prezintă cel mai mare risc și care necesită intervenții coordonate ale UE în domeniul contramăsurilor medicale (a se vedea anexa 1).

Comisia, împreună cu statele membre, va revizui și va actualiza în permanență această prioritizare și contramăsurile medicale aferente. La fel ca în cazul oricărei analize a amenințărilor, acesta este un proces dinamic, care se va baza în permanență pe dovezi științifice și surse de informații multidisciplinare.

Virusuri respiratorii sau cu transmitere prin contact cu potențial pandemic

Focarele de boli infecțioase care au potențial de transmitere pe scară largă și susținută devin din ce în ce mai frecvente, mai complexe și mai grave. Printre factorii determinanți se numără efectele accelerate ale schimbărilor climatice, degradarea mediului, precum și pierderea biodiversității, globalizarea, instabilitatea geopolitică și conflictele.

Recent, lumea a cunoscut impactul global al virusurilor *Coronaviridae*, cum ar fi COVID-19, focarele recurente de *Filoviridae*, cum ar fi Ebola, și se confruntă în prezent cu răspândirea rapidă a gripei aviare la păsări și mamifere, cu transmitere ocazională la oameni. Printre aceste amenințări se numără, de asemenea, așa-numitul „agent patogen X”, care se referă la agenți patogeni încă necunoscuți care ar putea deveni responsabili pentru ipotetica „boală X” în viitor. Analiza acestor amenințări la adresa sănătății necesită o abordare solidă și integrată de tip „O singură sănătate”,

⁴ „Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness” (Mai sigur împreună – Consolidarea disponibilității și a pregătirii în domeniul apărării civile și militare a Europei).

⁵ „The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe” (Viitorul competitivității europene – O strategie privind competitivitatea pentru Europa).

⁶ Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii.

⁷ O Busolă pentru competitivitatea UE.

⁸ Strategia UE privind constituirea de stocuri, COM(2025) 528.

⁹ Consultările cu statele membre au fost efectuate prin intermediul Consiliului HERA.

de-a lungul continuității sănătății umane, animale și a plantelor, precum și contramăsuri medicale specifice.

Virusuri cu transmitere prin vectori sau care implică un rezervor animal, cu potențial epidemic

Schimbările climatice, creșterea temperaturilor și modificarea tiparelor precipitațiilor permit apariția și răspândirea bolilor cu transmitere prin vectori¹⁰ în regiuni considerate ca prezentând un risc scăzut, inclusiv în UE¹¹. Apariția și răspândirea țânțarilor și a căpușelor în întreaga UE facilitează transmiterea bolilor tropicale, cum ar fi febră denga, virusul West Nile, Chikungunya virus. Schimbările de mediu similare influențează răspândirea rozătoarelor, acționând ca rezervoare de virusuri precum virusurile Hantaan sau Lassa. Aceste amenințări tot mai mari din UE necesită pregătire și investiții în contramăsuri medicale specifice, inclusiv măsuri de control al vectorilor, pentru a proteja publicul.

În același timp, frecvența și gravitatea fenomenelor meteorologice extreme – inclusiv valurile de căldură, secetele, incendiile forestiere și inundațiile – s-au intensificat¹², prezentând atât riscuri directe, cât și indirecte pentru sănătate. Aceste evenimente au, de asemenea, potențialul de a afecta funcționarea unităților de asistență medicală și furnizarea de servicii de sănătate publică, cu riscuri de perturbare a producției, a transportului sau a distribuției de produse esențiale, inclusiv de contramăsuri medicale. Acesta este motivul pentru care contramăsurile medicale ar trebui luate pe deplin în considerare în viitorul Plan european de adaptare la schimbările climatice.

Rezistența la antimicrobiene

Rezistența la antimicrobiene (RAM) se răspândește la nivel mondial drept una dintre cele mai presante amenințări la adresa sănătății la nivel mondial, intensificată de utilizarea necorespunzătoare și excesivă a antibioticelor, de poluare, de schimbările climatice, precum și de conflicte. Deși au fost întreprinse numeroase acțiuni pentru a consolida măsurile preventive, a stimula accesul la mijloacele de diagnosticare și antimicrobiene și disponibilitatea acestora, precum și pentru a stimula dezvoltarea de produse noi – inclusiv un nou stimulent de reglementare propus în reforma legislației farmaceutice a UE și dispozițiile care promovează utilizarea prudentă a antimicrobienelor – RAM continuă să crească. Această escaladare pune în pericol multe dintre progresele înregistrate în medicina modernă, subminând eficacitatea tratamentelor existente, inclusiv a medicamentelor de ultimă instanță, ceea ce face ca procedurile medicale de rutină și infecțiile tratate anterior cu ușurință să fie mai riscante¹³. Disponibilitatea mijloacelor de diagnosticare sensibile și specifice la punctul de îngrijire în asistența medicală de urgență este esențială pentru utilizarea în prima linie a antimicrobienelor cu spectru îngust vizate. În ceea ce

¹⁰Bolile cu transmitere prin vectori reprezintă peste 17 % din totalul bolilor infecțioase, cauzând peste 700 000 de decese anual, majoritatea deceselor înregistrându-se la copiii cu vârsta sub 5 ani. (OMS, 2024).

¹¹Prima [evaluare europeană a riscurilor climatice](#), publicată în martie 2024, evidențiază apariția sau extinderea recentă a bolilor transmise de țânțari și căpușe în UE, inclusiv virusul West Nile, Chikungunya virus, febra denga, boala Lyme, encefalita transmisă de căpușe și febra hemoragică Crimeea-Congo.

¹²În [Raportul privind riscurile globale din 2025](#), fenomenele meteorologice extreme au fost clasificate ca fiind principalele riscuri pe o perioadă de 10 ani.

¹³RAM este în prezent responsabilă pentru peste 35 000 de decese în fiecare an în UE/SEE, iar estimările ONU sugerează că, până în 2050, numărul deceselor anuale care pot fi atribuite RAM ar putea crește la 10 milioane la nivel mondial și la 390 000 în UE/SEE.

privește majoritatea amenințărilor la adresa sănătății, RAM are un impact disproporționat asupra populațiilor vulnerabile, inclusiv asupra copiilor, a persoanelor în vârstă, a femeilor însărcinate și a persoanelor cu boli cronice.

Amenințări legate de conflictele armate și amenințări chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN)

Mediul geopolitic și de securitate din ce în ce mai volatil sporește riscurile de amenințări la adresa securității care ar necesita un răspuns de tipul contramăsurilor medicale. Printre acestea se numără incidentele CBRN, riscurile ca actorii statali și nestatali să utilizeze capacități biologice sau bazate pe IA pentru a proiecta noi molecule și arme biologice, evenimente cu victime în masă sau conflicte armate. În aceste cazuri, o serie de contramăsuri medicale, cum ar fi antibioticele sau antidoturile, materialele de decontaminare și alte echipamente de protecție, ar putea fi necesare în cantități mari.

Deși în Germania, Norvegia și Regatul Unit au avut loc mai multe incidente care au implicat biotoxine, aceste riscuri au fost exacerbate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, în special de faptul că centrala nucleară de la Zaporojie a devenit un punct focal al preocupărilor în materie de securitate nucleară, precum și de evoluțiile recente din Orientul Mijlociu. Această situație impune UE și statelor sale membre să își intensifice eforturile și să consolideze colaborarea civil-militară pentru a se pregăti pentru scenariile cele mai pesimiste și pentru a se asigura că sunt disponibile și pot fi implementate rapid contramăsuri medicale adecvate.

Exemple de acțiuni de pregătire ale UE pentru incidente CBRN

În iunie 2018, poliția germană a prevenit un **atac cu ricină la Köln**. La momentul respectiv, nu era disponibil niciun antidot pentru toxicitatea asociată ricinei, posibilele victime neavând un tratament eficient. Prin intermediul HERA Invest și COUNTERACT, Comisia a oferit sprijin pentru un antidot candidat, care este în prezent stocat prin rescEU, asigurând protecție împotriva acestei amenințări în întreaga UE.

La pregătirea **Jocurilor Olimpice de la Paris din 2024**, Comisia a autorizat prepoziționarea de truse de intervenție medicală de urgență, împreună cu EIP și detectoare portabile, provenite din stocurile rescEU. Astfel de stocuri pot servi ca un impuls temporar pentru capacitățile

II. UN SISTEM SOLID DE INFORMAȚII PENTRU INOVARE ȘI RĂSPUNS ÎN MATERIE DE CONTRAMĂSURI MEDICALE

Având în vedere evoluția rapidă a amenințărilor la adresa sănătății, rapiditatea este esențială, iar întârzierile pot costa vieți omenești. Pentru a permite un răspuns rapid, sistemele solide de supraveghere și de alertă timpurie, combinate cu sisteme cuprinzătoare de informații privind amenințările pentru contramăsuri medicale, sunt esențiale pentru detectarea amenințărilor la adresa sănătății, pentru identificarea contramăsurilor medicale adecvate și pentru dezvoltarea și implementarea rapidă a acestora.

2.1 Analiză prospectivă și anticipare: îmbunătățirea informațiilor colective privind amenințările la adresa sănătății pentru contramăsuri medicale

Un sistem solid de previzionare și anticipare, care să analizeze amenințările care necesită contramăsuri medicale în cadrul unei abordări care ține seama de toate riscurile, va asigura faptul că UE poate dezvolta și implementa rapid contramăsuri medicale pentru a răspunde urgențelor sanitare.

Pentru a moderniza sistemul existent, Comisia va continua să își dezvolte și să își operaționalizeze sistemul de informații privind contramăsurile medicale, sistemul informatic de tehnologie avansată pentru informații și acțiuni în domeniul sănătății – **ATHINA**. Primele module au devenit operaționale în 2025 și sunt complementare altor sisteme de informații, de exemplu celor privind informațiile epidemiologice gestionate de ECDC. ATHINA va integra datele existente privind sănătatea publică și lanțul de aprovizionare, colectate și analizate prin intermediul sistemelor gestionate de EMA, ECDC, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei, Centrul Organizației Mondiale a Sănătății pentru informații privind pandemiile și epidemiile¹⁴ și altele. Prin valorificarea previziunilor și a analizei prospective, a viitoarelor funcționalități de inteligență artificială (IA), a opțiunilor de sondare și modelare, acesta va genera informații privind contramăsurile medicale, consolidând astfel capacitățile analitice și opțiunile de răspuns ale Comisiei în cazul unor amenințări specifice la adresa sănătății¹⁵. Sistemul va funcționa în sinergie cu viitoarea Platformă europeană de gestionare a crizelor (ECMP).

Comisia, în cooperare cu statele membre, va elabora, până în 2026, **foi de parcurs privind pregătirea pentru contramăsuri medicale** specifice fiecărei amenințări. Pe baza dovezilor științifice existente, acestea vor prezenta principalele acțiuni de tipul contramăsurilor medicale necesare pentru a spori gradul de pregătire al UE pentru diferite scenarii de urgență în materie de sănătate.

În plus, Comisia, în cooperare cu statele membre, va elabora și va publica în 2026 o **listă a UE a contramăsurilor medicale pentru amenințările prioritare**. Lista va servi drept bază pentru lista contramăsurilor medicale necesare în situații de criză pe care Comisia urmează să o elaboreze la activarea cadrului pentru situații de urgență în temeiul Regulamentului privind un cadru de urgență¹⁶. Aceasta va identifica, de asemenea, contramăsurile medicale care pot fi tratate prioritar pentru diferite acțiuni, cum ar fi cele care promovează inovarea, achizițiile publice comune sau constituirea de stocuri¹⁷.

¹⁴ <https://pandemichub.who.int/>.

¹⁵ATHINA va permite un proces decizional mai rapid, bazat pe date, în timpul urgențelor sanitare. Acesta este conceput pentru a integra diverse surse de date – din cadrul Comisiei, platforme cu sursă deschisă și servicii comerciale – pentru a consolida sprijinul pentru prioritizarea strategică a detectării timpurii legate de contramăsurile medicale și coordonarea răspunsului. În viitor, acesta va mobiliza, de asemenea, instrumente de modelare și simulare bazate pe IA pentru a sprijini pregătirea în domeniul contramăsurilor medicale pentru o serie de scenarii de amenințare în continuă evoluție.

¹⁶ [Regulamentul \(UE\) 2022/2372 al Consiliului din 24 octombrie 2022](#) privind un cadru de măsuri pentru asigurarea furnizării contramăsurilor medicale necesare în situații de criză în cazul unei urgențe de sănătate publică la nivelul Uniunii.

¹⁷Lista UE a contramăsurilor medicale pentru amenințările prioritare va acoperi atât contramăsurile promovate, cât și contramăsurile medicale în curs de dezvoltare (inclusiv, dar fără a se limita la medicamente) pentru a aborda amenințări specifice care au potențialul de a crea o urgență de sănătate publică. Lista completează lista de medicamente esențiale a Uniunii care identifică medicamentele de uz uman a căror aprovizionare continuă este considerată o prioritate în UE.

2.2 Consolidarea detectării și a identificării amenințărilor la adresa sănătății care necesită contramăsuri medicale

Supravegherea riguroasă, identificarea rapidă și alertele cu privire la amenințările la adresa sănătății sunt esențiale pentru a asigura dezvoltarea și implementarea timpurie a contramăsurilor medicale adecvate, reducând la minimum impactul crizelor de sănătate publică asupra populației. Aceasta corespunde așteptărilor cetățenilor și este esențială, în special pentru persoanele cele mai vulnerabile și pentru personalul de intervenție din prima linie.

Pe baza expertizei și a mandatului ECDC și în conformitate cu ambiția stabilită în Strategia privind o Uniune a pregătirii, UE își va consolida în continuare capacitatea de a detecta și de a evalua amenințările printr-o abordare de tip „O singură sănătate”, care va ține seama de toate pericolele și la nivelul întregii societăți, acoperind amenințările tradiționale la adresa sănătății, cum ar fi apariția de focare de boală, impactul incidentelor CBRN¹⁸, conflictele armate și evenimentele cu victime în masă din UE sau din vecinătatea sa.

Comisia, cu sprijinul ECDC, va continua, de asemenea, să sprijine statele membre **în consolidarea capacităților lor de supraveghere a apelor uzate și a mediului**, în conformitate cu Directiva privind epurarea apelor uzate urbane (reformare)¹⁹.

Această activitate va permite Comisiei, în strânsă cooperare cu ECDC, să operaționalizeze un **sistem de supraveghere de tip santinelă pentru apele uzate la nivelul UE**, care va colecta date privind circulația agenților patogeni din locuri strategice, cum ar fi aeroporturile. În 2026, Comisia și partenerii vor lansa, de asemenea, un **Sistem global de tip santinelă pentru apele uzate**, ca parte a **Consortiului mondial pentru supravegherea apelor uzate și a mediului (GLOWACON)**, care va acoperi aeroporturi internaționale și locații strategice la nivel mondial, pentru a detecta și a urmări focarele potențiale la nivel mondial. Aceste sisteme voluntare de tip santinelă vor utiliza supravegherea apelor uzate pentru depistarea timpurie și urmărirea focarelor, sprijinind implementarea promptă a contramăsurilor medicale.

Regulamentul (UE) 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate prevede obligația Comisiei de a institui o rețea de laboratoare de referință ale UE (LRUE) pentru sănătatea publică²⁰. Această activitate este foarte avansată, întrucât nouă LRUE au fost deja desemnate și joacă un rol vital în consolidarea arhitecturii de securitate a sănătății publice a UE, inclusiv, după caz, în dezvoltarea contramăsurilor medicale. Comisia a instituit, de asemenea, proiectul DURABLE, alcătuit din 19 parteneri din mediul academic și din cadrul institutelor de sănătate

¹⁸În ceea ce privește urgențele radiologice și nucleare, UE gestionează Sistemul de schimb de informații în caz de urgență radiologică al Comunității Europene (ECURIE).

¹⁹Articolul 17 din [Directiva \(UE\) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind epurarea apelor uzate urbane \(reformare\)](#) prevede obligația statelor membre de a institui sisteme naționale de supraveghere a parametrilor de sănătate publică relevanți în apele lor uzate urbane, inclusiv a rezistenței la antimicrobiene. În cazul unei urgențe de sănătate publică, este necesară supravegherea parametrului (parametrilor) de sănătate relevant (relevanți).

²⁰Laboratoarele de referință ale UE pentru sănătatea publică sunt consorții de laboratoare desemnate în temeiul articolului 15 din Regulamentul privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate [[Regulamentul \(UE\) 2022/2371](#)] care oferă sprijin laboratoarelor naționale de referință în domeniul diagnosticării de referință (inclusiv al protocoalelor de testare), al materialelor de referință, al supravegherii, al notificării și al răspunsului în caz de apariție a unui focar, al consilierii științifice, al cercetării, al asigurării calității, al formării și al uniformizării raportării. În prezent, au fost desemnate 9 LRUE pentru sănătatea publică: https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/surveillance-and-early-warning/eu-reference-laboratories-public-health_en.

publică, care sprijină Comisia cu informații biologice de înaltă calitate și cercetare critică cu privire la mai multe categorii de contramăsuri medicale (de exemplu, vaccinuri, mijloace terapeutice, mijloace de diagnosticare, EIP și biocide)²¹. Comisia are în vedere extinderea acoperirii sale geografice, pentru a consolida în continuare capacitatea UE de a identifica, caracteriza și dezvolta contramăsuri medicale și de a caracteriza agenții patogeni de interes și care prezintă motive de îngrijorare prin asigurarea sinergiilor, a complementarității și evitarea suprapunerii cu activitatea LRUE. În general, Comisia va continua să sprijine statele membre la consolidarea capacităților lor de laborator de ultimă generație, utilizând instrumente inovatoare precum metagenomica, bioinformatica și IA, pentru a accelera detectarea amenințărilor, a permite caracterizarea biologică și informațiile biologice, precum și dezvoltarea diagnosticării.

Acțiuni-cheie:

Comisia:

- va operaționaliza și extinde, în colaborare cu ECDC, un **Sistem al UE de tip santinelă pentru apele uzate** și un **Sistem global de tip santinelă pentru apele uzate** [2026];
- va lua în considerare extinderea acoperirii geografice a rețelei **DURABLE** la parteneri din alte regiuni ale globului [2027].

Comisia, în cooperare cu statele membre:

- va elabora **foi de parcurs privind pregătirea pentru contramăsuri medicale** pentru scenarii specifice de urgențe sanitare [2026];
- va crea o **listă a UE de contramăsuri medicale pentru amenințări prioritare** [2026].

III. CONSOLIDAREA REZERVEI DE CONTRAMĂSURI MEDICALE – DE LA INOVARE LA PRODUCȚIE

UE este un centru de inovare, dezvoltare și producție de contramăsuri medicale. În timpul pandemiei de COVID-19, aproape jumătate dintre cererile globale de brevete pentru vaccinuri au provenit din UE, iar baza puternică de producție a UE a fost extinsă rapid, transformând Uniunea în „farmacia lumii”²².

Pornind de la baza sa solidă de cercetare, de la o industrie farmaceutică solidă și de la o forță de muncă talentată din domeniul sănătății, UE trebuie să își consolideze în continuare poziția de lider în dezvoltarea și producția de contramăsuri medicale, lucrând în parteneriate strânse cu partenerii mondiali și completând măsurile din cadrul reformei legislației generale în domeniul farmaceutic, al Strategiei în domeniul științelor vieții din Europa²³, al Strategiei privind start-upurile și

²¹De exemplu, proiectul [DURABLE](#) a fost responsabil pentru progrese științifice importante în ceea ce privește efectul de protecție al vaccinurilor antigripale și transmiterea H5 (gripa aviară) la animale, fapt ce sprijină Comisia în pregătirea pentru eventuale focare și oferă informații cu privire la eficacitatea contramăsurilor medicale existente și la necesitatea unor activități suplimentare de cercetare și dezvoltare.

²²În 2022, 40 % din vaccinurile împotriva COVID-19 la nivel mondial au fost exportate din UE.

²³[Pentru științele vieții, alegeți Europa – O strategie pentru a transforma UE în cel mai atractiv loc din lume pentru științele vieții până în 2030.](#)

întreprinderile în fază de extindere²⁴, al propunerii de act legislativ privind medicamentele critice²⁵ și al legilor europene privind inovarea și biotehnologia.

3.1 Promovarea inovării în domeniul contramăsurilor medicale

În prezent, instrumentele UE de finanțare pentru promovarea cercetării și a dezvoltării de contramăsuri medicale sunt fragmentate între programe precum Orizont Europa, EU4Health, Fondul european de apărare și fondurile politicii de coeziune, împiedicând progresele eficiente și coerente ale eforturilor de cercetare și dezvoltare.

Pentru a maximiza impactul finanțării din partea UE și a valorifica la maximum potențialul bugetului UE de a accelera dezvoltarea contramăsurilor medicale, Comisia va elabora un **Accelerator de contramăsuri medicale** până în 2025, un cadru integrat și simplificat pentru accelerarea dezvoltării contramăsurilor medicale, conceput pentru a-i sprijini pe inovatori pe parcursul întregului ciclu de dezvoltare, de la cercetare la intrarea pe piață. Funcționând ca ghișeu unic, acesta va asigura un proces echitabil, transparent și competitiv prin acțiuni catalitice și sprijin pentru facilitatorii inovării. Acceleratorul se va baza pe gama de instrumente financiare disponibile în programele UE²⁶, în conformitate cu mecanismele lor specifice de programare și guvernare, asigurând sinergii și evitând suprapunerile. Aceste instrumente financiare vor include granturi, achiziții publice în domeniul inovării, acorduri prelabile de achiziție, împrumuturi, capital propriu și capital de risc.

Acceleratorul se va concentra asupra celor mai necesare contramăsuri medicale (și anume vaccinuri, mijloace terapeutice, mijloace de diagnosticare, EIP și tehnologii) pentru cele patru categorii de amenințări. Pe baza apelului Comisiei de a accelera dezvoltarea **următoarei generații de vaccinuri antigripale candidate**²⁷, acțiunile viitoare vor lua în considerare sprijinirea unor noi vaccinuri sau antivirale împotriva bolilor cu transmitere prin vectori, a unor noi antimicrobiene la care nu a apărut rezistență, a unor vaccinuri împotriva virusurilor Ebola și/sau Marburg sau a noilor mijloace de diagnosticare la locul de îngrijire pentru virusurile respiratorii.

Comisia și Banca Europeană de Investiții (BEI) au pus în aplicare cu succes un instrument unic de finanțare a împrumuturilor de risc, bazat pe cvasi-capitaluri proprii, care stimulează inovarea în domeniul contramăsurilor medicale în întreaga Europă, cu accent pe sprijinirea IMM-urilor cu sediul în UE. Pentru a promova în continuare soluțiile inovatoare de ultimă generație, a reduce deficitul de investiții în acest sector critic și a menține un mediu extrem de atractiv pentru întreprinderile farmaceutice și start-upurile din UE, Comisia, împreună cu BEI, va extinde sprijinul pentru start-upuri și IMM-urile europene promițătoare care dezvoltă contramăsuri medicale și

²⁴ [Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere.](#)

²⁵ [Propunere de Regulament Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui cadru pentru consolidarea disponibilității și a securității aprovizionării cu medicamente critice, precum și a disponibilității și accesibilității medicamentelor de interes comun, și de modificare a Regulamentului \(UE\) 2024/795.](#)

²⁶ Pe durata cadrului financiar multianual 2021-2027, Acceleratorul de contramăsuri medicale poate fi sprijinit prin programe ale UE, cum ar fi Orizont Europa și programul EU4Health.

²⁷ [Comisia s-a angajat să aloce 225 de milioane EUR pentru a institui contracte-cadru pentru a accelera dezvoltarea următoarei generații de vaccinuri antigripale.](#)

tehnologii conexe prin dublarea dimensiunii HERA Invest, pentru a ajunge la 200 de milioane EUR până în 2027.

În plus, împreună cu statele membre, Comisia intenționează să consolideze mecanismele de schimb de informații între programele de finanțare și prioritățile UE și naționale în domeniul contramăsurilor medicale. Acest lucru va promova o coordonare mai strânsă și va asigura complementaritatea acțiunilor.

RAM – Promovarea inovării și a accesului la antimicrobiene

Pe baza dezvoltării cu succes a unei noi clase de antibiotice pentru gonoreea rezistentă și a unui nou vaccin multirezistent împotriva tuberculozei, Comisia intenționează să promoveze în continuare inovarea în domeniul antibioticelor, al tratamentelor alternative, al diagnosticării și al vaccinurilor care vizează RAM prin:

- organizarea de **cereri de propuneri specifice** pentru a accelera inovarea în vederea abordării agenților patogeni bacterieni și fungici cu risc ridicat;
- investiții în valoare de 75 de milioane EUR în parteneriatul **„O singură sănătate” privind RAM** din cadrul programului Orizont Europa pentru a intensifica acțiunile UE de combatere a rezistenței la antimicrobiene, adoptând o abordare de tip „O singură sănătate”;
- stimularea dezvoltării antimicrobienele prioritare prin introducerea unui sistem inovator de stimulare a antrenării, cunoscut sub numele de voucher transferabil de exclusivitate a datelor (TEV) inclus în propunerea Comisiei pentru noua legislație farmaceutică;
- îmbunătățirea accesului la produsele RAM prin dezvoltarea unor modele economice inovatoare, inclusiv garantarea veniturilor sau alte forme de **stimulente de antrenare și achiziții publice comune**;
- sprijinirea eforturilor **OMS** de monitorizare și evaluare a rezervei globale de C&D pentru RAM.

În plus, în urma declarației politice a Adunării Generale a ONU privind RAM, Comisia va sprijini instituirea unui **Grup independent pentru probe privind acțiunile împotriva RAM**, despre care se preconizează că va sprijini intervențiile cu impact ridicat în domeniul C&D²⁸.

3.2 Factori favorizanți ai inovării pentru accelerarea dezvoltării de contramăsuri medicale care să abordeze amenințările prioritare

Pregătirea pentru amenințările la adresa sănătății necesită ca UE să sprijine dezvoltarea unui portofoliu diversificat de contramăsuri medicale, valorificând dezvoltarea unor platforme de răspuns rapid și a unor factori tehnologici, cum ar fi tehnologiile digitale și de IA.

Aceste acțiuni vor contribui la consolidarea poziției UE ca centru principal de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul contramăsurilor medicale.

Platforme și parteneriate de răspuns rapid

Întrucât amenințările la adresa sănătății pot apărea imprevizibil și se pot răspândi rapid, platformele de răspuns rapid au devenit esențiale pentru a asigura intervenții prompte, punând

²⁸Comisia va continua să sprijine statele membre prin „Acțiunea comună JAMRAI 2”, pentru a le ajuta să își pună în aplicare planurile naționale de acțiune și să se îndrepte către atingerea obiectivelor pentru 2030. <https://eu-jamrai.eu/>.

accentul pe dezvoltarea de tehnologii care se pot adapta rapid pentru a asigura accesul rapid la contramăsuri medicale eficace atunci când apare o situație de urgență.

Pe baza unor proiecte precum Centrul european pentru vaccinuri (a se vedea caseta de mai jos), a primelor lecții învățate din acestea, a Parteneriatului privind pregătirea pentru pandemii din cadrul programului Orizont Europa, a Planului de investiții în cercetarea clinică anunțat în Strategia în domeniul științelor vieții și sprijinit de grupuri de experți, cum ar fi mecanismul de coordonare a studiilor clinice intervenționale, Comisia:

- va lansa un proiect-pilot pentru crearea unui **centru european de diagnosticare** până în 2026 pentru a **investi și a dezvolta teste și tehnologii de diagnosticare de nouă generație**, care să fie rapid scalabile, ușor adaptabile și utilizabile la punctele de îngrijire, abordând mai mulți agenți patogeni și completând activitatea DURABLE cu metode de diagnosticare rapidă;
- va lansa, până în 2027, un **centru european de terapie** pentru a încuraja **dezvoltarea de anticorpi monoclonali și antivirali** cu spectru larg care să poată fi utilizați rapid împotriva unei game largi de agenți patogeni, cum ar fi coronavirusurile, Ebola, Marburg, variola maimuței, febra denga, precum și a amenințărilor necunoscute precum „factorul patogen X”.
- Prin intermediul infrastructurii de cercetare/al rețelei ISIDORE, Comisia va explora posibilitatea de a acorda un sprijin sporit pentru cercetători și proiecte europene, prin **acces facilitat sau gratuit la serviciile de infrastructură**, cum ar fi **biobăncile** sau cohortele medicale.

Platforma de dezvoltare rapidă a vaccinurilor – Centrul european pentru vaccinuri

Lansat în 2025, Centrul european pentru vaccinuri este un consorțiu de actori europeni principali, responsabili cu promovarea dezvoltării și fabricării de vaccinuri pentru amenințările la adresa sănătății publice, cu o finanțare de 102 milioane EUR pe o perioadă de patru ani. Centrul european pentru vaccinuri:

- va demara și accelera dezvoltarea primelor vaccinuri experimentale împotriva oricărei amenințări în termen de patru luni de la apariția acestora;
- va propune un prototip de strategie privind vaccinurile, utilizând tehnologii de vârf ale platformelor;
- va efectua studii preclinice, de fază I/II, și studii clinice privind vaccinurile bazate pe modelul de infecție umană controlată (CHIM) împotriva anumitor agenți patogeni;
- va consolida parteneriatele public-privat pentru producerea vaccinurilor;

De asemenea, Comisia va continua să colaboreze cu partenerii internaționali, consolidând astfel sinergiile și alinierea dintre inițiativele UE și cele globale pentru dezvoltarea contramăsurilor medicale. Mai precis, Comisia:

- va sprijini în continuare **Coaliția pentru inovații în domeniul pregătirii pentru epidemii (CEPI)** pentru dezvoltarea de vaccinuri în raport cu prioritățile convenite de comun acord;

- va colabora în calitate de partener cu **Inițiativa privind medicamentele pentru bolile neglijate (DNDi)** pentru a sprijini studiile clinice pentru medicamente antivirale promițătoare împotriva febrei denga;
- va continua să investească în dezvoltarea de noi antibiotice eficiente împotriva bacteriilor rezistente, prin sprijinirea **Acceleratorului biofarmaceutic pentru combaterea bacteriilor rezistente la antibiotice (CARB-X)** și a **Parteneriatului mondial pentru cercetare și dezvoltare (GARDP)** în domeniul antibioticelor și al mijloacelor de diagnosticare inovatoare;
- va contribui la instituirea unei **coaliții mondiale pentru dezvoltarea mijloacelor terapeutice** în cadrul Secretariatului internațional pentru pregătire în caz de pandemie (IPPS), cu scopul de a spori disponibilitatea și accesibilitatea mijloacelor terapeutice împotriva bolilor cu potențial pandemic.

Factori tehnologici pentru dezvoltarea contramăsurilor medicale

Tehnologiile digitale sunt atuuri puternice pentru dezvoltarea contramăsurilor medicale. Instrumentele bazate pe IA au un potențial semnificativ de a accelera acest proces prin facilitarea colectării și a analizei informațiilor privind amenințările care ghidează dezvoltarea contramăsurilor medicale, prin identificarea compușilor promițători pentru vaccinuri sau mijloace terapeutice sau prin facilitarea unei analize mai rapide, în timp real, a datelor privind studiile clinice intervenționale multinaționale. Această abordare poate accelera în mod substanțial fluxul de dezvoltare și descoperirea de noi contramăsuri medicale. În special, Comisia va promova instrumente de IA pentru:

- **sprijinirea detectării și monitorizării mai rapide** a amenințărilor la adresa sănătății pentru informațiile privind contramăsurile medicale;
- **accelerarea descoperirii de medicamente** pentru a găsi rapid potențiale medicamente candidate, inclusiv unele care să fie cele mai promițătoare pentru re-poziționare;
- **optimizarea studiilor clinice** și utilizarea IA pentru a sprijini conceperea studiilor clinice și analiza datelor, cu scopul de a reduce timpul necesar aprobării.

Aceste acțiuni vor contribui la viitoarea Strategie pentru inteligența artificială în știință pe care Comisia intenționează să o prezinte în cursul anului 2025.

3.3 Consolidarea capacității de producție solide pentru contramăsuri medicale și reducerea dependențelor lanțului de aprovizionare

Pentru a-i proteja în mod eficient pe cetățeni în cazul urgențelor sanitare, UE trebuie să își mențină gradul de pregătire pentru producție. Este esențial să se investească în **capacități de producție reziliente și scalabile**, care să poată produce rapid contramăsuri medicale la scară largă atunci când se produce o criză. Acest lucru implică sprijinirea **unităților de producție inteligente, modulare și flexibile**, alături de promovarea tehnologiilor de producție și asigurarea securității locurilor de producție, inclusiv a securității cibernetice.

Comisia va crea **RAMP UP – Parteneriatul pentru o producție rapidă și agilă pentru protecția Uniunii** – o rețea voluntară de producători, inovatori și furnizori de produse farmaceutice cu sediul în UE. Acest parteneriat va crea o forță industrială de reacție rapidă pentru a-i proteja pe cetățeni în timpul crizelor. Prin colectarea de informații esențiale privind capacitățile de producție de contramăsuri medicale în perioadele de pregătire, RAMP UP va permite Comisiei să identifice riscurile din lanțul de aprovizionare și să răspundă rapid în situații de urgență. Acest parteneriat va facilita planificarea prealabilă flexibilă la nivelul UE și extinderea rapidă a producției în caz de urgențe sanitare, contribuind în același timp la reducerea dependențelor și la diversificarea lanțurilor de aprovizionare. Acesta va funcționa în conformitate cu normele și principiile legislației UE în materie de concurență.

În paralel cu măsurile prevăzute în propunerea de act legislativ privind medicamentele critice, Comisia, în cooperare cu statele membre, cu EMA și cu alte părți interesate relevante, va depune eforturi pentru a identifica dacă există deficiențe în lanțurile de aprovizionare cu contramăsuri medicale care nu sunt incluse pe lista Uniunii de medicamente critice, de exemplu echipamente individuale de protecție, dispozitive de diagnosticare sau contramăsuri medicale împotriva amenințărilor CBRN. Această evaluare va sta la baza stabilirii priorității măsurilor de atenuare și va spori securitatea aprovizionării.

Pentru a consolida și mai mult capacitatea de producție, Comisia se va baza, de asemenea, pe modelul **EU FAB**, care **rezervă o capacitate de producție disponibilă în orice moment** de 325 de milioane de doze de vaccin care să poată fi activate rapid pentru a obține cantitatea necesară de vaccinuri selectate pentru UE în caz de urgență. Comisia va analiza extinderea domeniului de aplicare al EU FAB pentru a acoperi o gamă mai largă de produse și pentru a include faza de pregătire, sprijinind atât nevoile populației civile, cât și pe cele militare și încurajând modelele de producție inovatoare care ar putea stimula răspunsul nostru la viitoarele urgențe sanitare.

Comisia va sprijini, de asemenea, lansarea unor **proiecte importante de interes european comun (PIIEC)** pentru a oferi sprijin financiar proiectelor de C&D cu un caracter inovator major care abordează amenințările la adresa sănătății, cum ar fi proiectul Med4Cure, pentru a îmbunătăți pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară în beneficiul Uniunii, al cetățenilor săi și al competitivității sale.

Pandemia de COVID-19 a demonstrat riscurile pe care le prezintă restricțiile la export în ceea ce privește disponibilitatea contramăsurilor medicale în UE. Revizuirea legislației UE în domeniul farmaceutic și a actului legislativ privind medicamentele critice va oferi un cadru de reglementare care va contribui la creșterea disponibilității medicamentelor, dintre care unele sunt contramăsuri medicale. Revizuirea legislației farmaceutice a UE include, de asemenea, o nouă cale de autorizare a contramăsurilor medicale, cum ar fi autorizațiile temporare de introducere pe piață în regim de urgență. Pentru a asigura o aprovizionare sigură în perioade de criză, UE se va baza în continuare pe Regulamentul privind situațiile de urgență și reziliența pieței interne (IMERA)²⁹ și pe Regulamentul privind asigurarea furnizării contramăsurilor medicale necesare în situații de criză în cazul unei urgențe de sănătate publică³⁰. Comisia va continua să colaboreze cu statele membre și cu țările terțe pentru a atenua riscurile de penurie de contramăsuri medicale necesare în situații de criză prin implicarea în parteneriate internaționale și dezvoltarea acestora, precum și prin facilitarea comerțului transfrontalier cu proviziile necesare atunci când se materializează o criză. De asemenea, va continua să îmbunătățească capacitatea UE de gestionare a crizelor vamale pentru a detecta și a preveni intrarea pe piața UE a produselor și echipamentelor medicale neconforme și falsificate, pentru a facilita fluxul de medicamente și produse esențiale în perioade de criză și, atunci când se consideră necesar, pentru a interzice exportul acestora din UE.

Acțiuni-cheie:

Comisia intenționează:

- să dezvolte un **accelerator de contramăsuri medicale** [2025];
- să lanseze un **centru european de diagnosticare** pentru a sprijini dezvoltarea mijloacelor de diagnosticare de nouă generație [2026];
- să lanseze **Centrul european de terapie** pentru a accelera descoperirea și producerea de antivirale și anticorpi monoclonali cu spectru larg [2027];
- să exploreze **extinderea domeniului de aplicare al EU FAB** pentru a spori capacitatea de producție în UE a contramăsurilor medicale în perioadele de pregătire și de criză [2026];
- să instituie **RAMP UP** pentru a asigura producerea rapidă a contramăsurilor medicale în caz de urgență [2026].

Comisia și Banca Europeană de Investiții intenționează:

- să dubleze dimensiunea mecanismului **HERA Invest** [2027].

IV. ASIGURAREA ACCESULUI, A DISPONIBILITĂȚII ȘI A IMPLEMENTĂRII RAPIDE A CONTRAMĂSURILOR MEDICALE

²⁹ [Regulamentul \(UE\) 2024/2747 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2024 de instituire a unui cadru de măsuri privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne și de modificare a Regulamentului \(CE\) nr. 2679/98 al Consiliului \(Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne\).](#)

³⁰ [Regulamentul \(UE\) 2022/2372 al Consiliului din 24 octombrie 2022 privind un cadru de măsuri pentru asigurarea furnizării contramăsurilor medicale necesare în situații de criză în cazul unei urgențe de sănătate publică la nivelul Uniunii.](#)

Comisia va continua să colaboreze cu statele membre și cu partenerii relevanți pentru a asigura accesul rapid și echitabil la contramăsuri medicale. Aceasta va mobiliza achizițiile publice și achizițiile comune, extinzând și susținând crearea de stocuri strategice la nivelul UE și va asigura implementarea și adoptarea rapidă a acestora. În ceea ce privește contramăsurile medicale care se află pe lista de medicamente critice a Uniunii, ar putea fi puse în aplicare măsurile propuse în actul legislativ privind medicamentele critice.

4.1 Achizițiile publice

Achizițiile publice comune de contramăsuri medicale necesare în situații de criză s-au dovedit extrem de valoroase în ultimii ani, permițând unui număr de 38 de țări, inclusiv unor țări candidate și potențial candidate, să asigure un acces echitabil și rapid la materiale esențiale în beneficiul a peste 525 de milioane de europeni. Printre acestea se numără, de exemplu, vaccinurile și tratamentele împotriva COVID-19, vaccinurile pandemice împotriva gripei și a gripei aviare și vaccinurile împotriva variolei maimuței.

În 2026, Comisia va lua în considerare și, dacă va fi cazul, va propune revizuirea **Acordului privind achizițiile publice comune de contramăsuri medicale din 2014** pentru a-l alinia la Regulamentul financiar revizuit și pentru a-l adapta mai bine la nevoile actuale în materie de achiziții publice de contramăsuri medicale. De asemenea, Comisia va colabora cu statele membre pentru a explora modele financiare și de achiziții publice eficiente din punctul de vedere al costurilor și inovatoare pentru a stimula dezvoltarea și disponibilitatea produselor, a reduce riscurile pentru întreprinderi și a spori accesul în UE. Aceasta va include contracte de rezervare a capacității, bazate pe modelele existente, cum ar fi cele pentru vaccinurile antigripale pandemice.

De asemenea, Comisia va elabora, în strânsă cooperare cu statele membre, **orientări privind achizițiile publice de contramăsuri medicale în situații de criză** la începutul anului 2026.

La nivel mondial, Comisia va organiza ateliere pentru a face schimb de experiență și de bune practici în domeniul achizițiilor publice comune de contramăsuri medicale, răspunzând solicitărilor din partea organizațiilor regionale și internaționale. Acest lucru va permite examinarea domeniilor în care colaborarea poate fi reciproc avantajoasă, indiferent dacă este în vecinătatea UE și dincolo de aceasta.

4.2 Constituirea de stocuri de contramăsuri medicale

Stocurile strategice permit UE să răspundă rapid în caz de situații de urgență la scară largă și să reducă dependența de furnizorii externi prin disponibilitatea contramăsurilor medicale necesare pentru răspuns sau să asigure disponibilitatea acestora în timpul perturbărilor lanțului de aprovizionare. Pe baza experienței recente cu stocurile la nivelul UE, Comisia **va explora soluții pentru a sprijini în continuare statele membre în menținerea unor rezerve strategice de contramăsuri medicale după 2026.**

Având în vedere particularitățile constituirii de stocuri de contramăsuri medicale, Comisia prezintă, împreună cu prezenta strategie, un **Plan strategic al UE pentru constituirea de stocuri de contramăsuri medicale** (anexa 2), completând Strategia mai amplă a UE de constituire de

stocuri și urmărind să asigure constituirea de stocuri eficiente și eficace de contramăsuri medicale relevante împotriva amenințărilor la adresa sănătății.

Planul va identifica și va desfășura acțiuni pe parcursul întregului ciclu de viață al gestionării stocurilor de contramăsuri medicale și se va baza pe acțiunile deja puse în aplicare în acest domeniu atât de către statele membre, cât și de către Comisie la elaborarea rescEU, ținând seama de necesitatea de a evita orice efecte neintenționate asupra pieței sau suprapuneri cu stocurile (inter)naționale. Aceasta include procese detaliate de identificare a contramăsurilor medicale esențiale, de stabilire a cantităților necesare și a necesității potențiale de aprovizionare, urmate de strategii eficace de achiziții publice, care includ, de asemenea, achiziții publice comune la nivelul UE ca instrument eficient din punctul de vedere al costurilor pentru consolidarea stocurilor naționale. Planul prezintă, de asemenea, elemente pentru consolidarea gestionării eficiente a acestor stocuri pentru a garanta pregătirea și accesul prompt în timpul situațiilor de urgență, precum și o strategie de implementare.

Rezumat al acțiunilor-cheie prevăzute în Planul strategic pentru constituirea de stocuri de contramăsuri medicale:

Comisia va elabora un compendiu de contramăsuri medicale adecvate pentru constituirea de stocuri la nivelul UE. Se vor lua în considerare prepoziționarea și trimiterea rapidă pe teren în funcție de scenariile de amenințare, precum și disponibilitatea unor contramăsuri medicale specifice la nivel național.

În consultare cu EMA și cu alte părți interesate relevante, Comisia va stabili o listă de contramăsuri medicale candidat care urmează să fie achiziționate în avans și va efectua un studiu-pilot privind constituirea de stocuri de produse nefinite.

În colaborare cu statele membre, Comisia va analiza, de asemenea, conținutul truselor de contramăsuri medicale ale UE, care ar putea fi achiziționate prin proceduri de achiziții publice comune sau de achiziții publice directe.

Pentru a optimiza sustenabilitatea și raportul cost-eficacitate al stocurilor, Comisia va lansa un proiect-pilot pentru a prelungi termenul de valabilitate al anumitor contramăsuri medicale. În plus, Comisia își va asuma, după caz, un rol mai activ în coordonarea la nivelul UE a achizițiilor publice de contramăsuri medicale pentru a asigura achiziții eficiente și eficace. Comisia, în parteneriat cu statele membre și cu EMA și pe baza lecțiilor învățate, va facilita stocarea eficace a contramăsurilor medicale neautorizate.

4.3 Implementarea contramăsurilor medicale

Asigurarea accesului rapid la contramăsurile medicale pentru persoanele care au cea mai mare nevoie de ele este esențială pentru a proteja viața și a răspunde în mod eficace la crizele sanitare.

Centrul de coordonare a răspunsului în situații de urgență va coordona implementarea contramăsurilor medicale, în strânsă cooperare cu Consiliul HERA și/sau cu Consiliul de criză

sanitară, în cazul în care Regulamentul privind un cadru de urgență este activat în situații de urgență de sănătate publică la nivelul Uniunii³¹.

Mecanismul de protecție civilă al Uniunii și reliefEU vor oferi sprijin logistic complementar pentru desfășurarea contramăsurilor medicale în Uniunea Europeană și, după caz, în țările terțe.

În 2026, Comisia va facilita răspunsul rapid la urgențele sanitare prin sprijinirea detectării la nivel local a amenințărilor de către **laboratoare ușor de trimis pe teren și gata de utilizare pentru pericolele biologice și chimice în situații de urgență**, inclusiv în scopuri militare, permițând comunităților afectate să primească sprijinul de diagnosticare de care au nevoie, atunci când și acolo unde este cel mai necesar.

În conformitate cu Strategia privind o Uniune a pregătirii³² și pe baza mecanismelor de cooperare existente, Comisia va intensifica coordonarea și cooperarea dintre entitățile civile și militare, în special în ceea ce privește contramăsurile medicale care sunt necesare atât pentru populația civilă, cât și pentru armată, pentru a se pregăti mai bine pentru urgențele sanitare și pentru a răspunde mai bine la acestea. Comisia are în vedere, de asemenea, abordarea subiectului trimerii pe teren a contramăsurilor medicale în cadrul discuțiilor cu forțele armate, mobilizarea noilor tehnologii, cum ar fi dronele și logistica militară, pentru a permite trimiterea rapidă pe teren și securizarea transportului.

Pentru a facilita livrarea pe ultimul kilometru, Comisia va promova dezvoltarea **infrastructurii de distribuție**, cum ar fi infrastructura **lanțului frigorific**, și a tehnologiilor cu constrângeri logistice mai reduse, care să faciliteze introducerea și desfășurarea în mediile cele mai vulnerabile.

La nivel mondial, în 2026, Comisia va elabora **proceduri standardizate pentru acordurile de partajare a contramăsurilor medicale cu partenerii mondiali**, pentru a accelera livrarea în țările afectate în cazul unei crize, pe baza lecțiilor învățate din recentul răspuns reușit la epidemia de variolă a maimuței din Africa, utilizând o abordare de tip Echipa Europa. În acest sens, colaborarea consolidată cu Gavi, Alianța pentru vaccinuri și UNICEF va continua.

Acțiuni-cheie

Comisia:

- va lua în considerare și, dacă este cazul, va propune revizuirea acordului privind achizițiile publice comune pentru a-l adapta mai bine la nevoile actuale [2026];
- va sprijini răspunsul rapid al laboratoarelor gata de utilizare [2026].

Comisia, în cooperare cu statele membre:

- va elabora o procedură standardizată pentru acordurile de partajare a contramăsurilor medicale cu partenerii globali pentru țările terțe [2026];
- va elabora orientări privind achizițiile publice în situații de criză [2026].

³¹ O situație de urgență de sănătate publică la nivelul Uniunii poate fi recunoscută în mod oficial de Comisie atunci când o amenințare transfrontalieră gravă pentru sănătate pune în pericol sănătatea publică la nivelul Uniunii, în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul (UE) 2022/2371.

³² Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii.

V. COOPERAREA ȘI COORDONAREA LA NIVEL MONDIAL ÎN CEEA CE PRIVEȘTE CONTRAMĂSURILE MEDICALE

Disponibilitatea la nivel mondial a contramăsurilor medicale a reprezentat o problemă critică în cazul tuturor focarelor recente majore de boli infecțioase, iar solidaritatea la nivel mondial este esențială. Amenințările la adresa sănătății nu se opresc la frontierele UE și necesită o colaborare strânsă și o comunicare diplomatică între sectoare, atât la nivelul UE, cât și la nivel mondial. UE va continua să colaboreze cu partenerii mondiali pentru a aborda provocările legate de detectarea amenințărilor, dezvoltarea contramăsurilor medicale și consolidarea lanțurilor de aprovizionare, investind mai mult în inovare și în securitatea aprovizionării.

5.1 Coordonarea la nivelul UE și la nivel mondial

La nivelul UE, Comisia elaborează în prezent un Plan de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii, care va prezenta dispoziții privind mecanismele de guvernare, capacitățile și resursele comune pentru a sprijini statele membre în ceea ce privește prevenirea și pregătirea, precum și răspunsul la o amenințare transfrontalieră gravă privind sănătatea.

Serviciile Comisiei și Serviciul European de Acțiune Externă vor consolida coordonarea cu statele membre, cu agențiile UE și cu partenerii de la nivel mondial pentru a asigura detectarea promptă a oricăror amenințări emergente la adresa sănătății în UE și în lume și a facilita accesul rapid și echitabil la contramăsuri medicale. Acest lucru reflectă, de asemenea, constatările reexaminării HERA³³, observând că activitățile din domeniul contramăsurilor medicale contribuie la construirea unui cadru solid de securitate sanitară la nivel mondial.

Sistemele eficiente de avertizare la nivel mondial pentru noile amenințări care necesită contramăsuri medicale sunt esențiale pentru dezvoltarea și distribuirea promptă a contramăsurilor medicale adecvate, cercetarea medicală, producția farmaceutică și lanțurile de aprovizionare fiind inerent globale. Acest lucru evidențiază necesitatea unor eforturi coordonate la nivel mondial pentru a accelera cercetarea și dezvoltarea de noi contramăsuri medicale și pentru a spori securitatea aprovizionării acestora. Coordonarea la nivel mondial este esențială pentru a opri orice nouă epidemie la nivel local înainte ca aceasta să traverseze frontierele sau să se transforme într-o pandemie.

³³ [Reexaminarea implementării operațiunilor Autorității pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară \(HERA\).](#)

Echipa Europa joacă un rol principal în sprijinul acordat în contextul epidemiilor în curs de variola maimuței și Ebola din Africa.

+ 500 000 de vaccinuri împotriva variolei maimuței livrate în Republica Democrată Congo, Rwanda, Uganda, Africa de Sud și Angola, inclusiv 215 000 de doze din partea Comisiei

Sprijin pentru îmbunătățirea diagnosticării și a secvențierii genetice și trimiterea pe teren a experților pentru a sprijini activitatea epidemiologică și a consolida eforturile de răspuns.

+ 2 milioane EUR sub formă de ajutor umanitar pentru a sprijini îngrijirea, prevenirea, supravegherea epidemiologică, gestionarea cazurilor, sprijinul operațional, distribuirea truselor

Colaborare strânsă cu partenerii mondiali de pe teren Africa CDC, OMS, UNICEF, Fundația Gates

Acesta este motivul pentru care UE intenționează să își intensifice eforturile legate de **securitatea sanitară la nivel mondial**, consolidând colaborarea cu **Organizația Mondială a Sănătății (OMS)**, **Centrul african de Prevenire și Control al Bolilor (CDC Africa)** și consolidând rolul parteneriatelor globale de cercetare medicală în domeniul bolilor infecțioase, cum ar fi Parteneriatul dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice (EDCTP3) „Sănătatea la nivel mondial”³⁴, care vizează promovarea cercetării și dezvoltării în domeniul sănătății și a rezultatelor în Africa Subsahariană. În plus, Comisia va continua să colaboreze cu alte proiecte de coordonare a finanțatorilor C&D, cum ar fi Colaborarea la nivel mondial în materie de cercetare pentru pregătire în eventualitatea apariției unor boli infecțioase (GloPID-R)³⁵.

Comisia și OMS colaborează intens în ceea ce privește prevenirea, pregătirea și răspunsul la amenințările transfrontaliere grave la adresa sănătății prin cooperare și sprijin tehnic, contribuții financiare, precum și inițiative comune. Pentru a consolida în continuare această cooperare, în special în ceea ce privește prioritățile și activitățile comune, cele două părți intenționează să instituie un cadru pentru cooperarea consolidată în conformitate cu articolul 30 din Regulamentul 2022/2371 până în 2026.

De asemenea, UE va continua să dezvolte parteneriate existente sau noi privind contramăsurile medicale cu organizații regionale sau țări din Spațiul Economic European (SEE)/Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS), regiunea indo-pacifică, America Latină (și anume Organizația Panamericană a Sănătății) și țări selectate, cum ar fi Canada și Regatul Unit, cu privire la aspecte legate de securitatea sanitară la nivel mondial.

Pe baza inițiativelor din cadrul strategiei „Global Gateway”, cum ar fi **inițiativa Echipei Europa privind producerea și accesul la vaccinuri, medicamente și tehnologii medicale (MAV+)** în Africa și inițiativa biregională UE-ALC privind producția locală de vaccinuri și tehnologii medicale, Comisia va continua să sprijine dezvoltarea **capacităților regionale de producție de vaccinuri, medicamente și tehnologii medicale**, inclusiv contramăsuri medicale, în regiunile partenere. În această privință, UE va participa, de asemenea, la **Coaliția mondială a G20 privind**

³⁴ https://www.global-health-edctp3.europa.eu/index_en.

³⁵ <https://www.glopid-r.org/>.

producția regională și locală³⁶. Comisia va explora, de asemenea, modalități de creștere a capacității de producție de contramăsuri medicale și a securității lanțului de aprovizionare în vecinătatea noastră, ținând seama de studiul care urmează să fie finalizat în curând privind **Balkanii de Vest**³⁷ și **capacitatea Ucrainei de producție de medicamente**, precum și la nivel mondial, prin continuarea colaborării cu parteneri precum India și China pentru a aborda blocajele din lanțul de aprovizionare.

5.2 Cooperarea civil-militară

Pandemiile, disponibilitatea substanțelor chimice sau biologice și infecțiile rezistente la antibiotice reprezintă amenințări nu numai pentru sănătatea publică, ci și pentru securitate, afectând atât populația, cât și forțele militare. Contramăsurile medicale necesare pentru uz civil în spitale sau pentru uz militar în prima linie sunt adesea aceleași. În plus, unele contramăsuri medicale au fost elaborate în scopuri duble, și anume pentru a aborda bolile de interes atât din punctul de vedere al sănătății populației civile, cât și din punctul de vedere al bioapărării militare, servind astfel nevoilor populației în materie de sănătate publică prin controlul focarelor și sprijinind în același timp pregătirea militară, astfel cum se poate exemplifica cu vaccinurile actuale de nouă generație împotriva variolei și a variolei maimuței. Acesta este motivul pentru care consolidarea cooperării civil-militare privind contramăsurile medicale este esențială pentru consolidarea pregătirii noastre societale și militare pentru situații de urgență și pentru stimularea cercetării și dezvoltării, precum și a capacității de producție și de trimitere pe teren.

Contramăsurile medicale reprezintă unul dintre sectoarele cu cea mai mare valoare adăugată pentru cooperarea civil-militară. Prin mobilizarea cercetării, a mecanismelor de achiziționare (în comun), a achizițiilor (comune) sau a constituirii de stocuri, a logisticii și a trimiterilor pe teren de urgență, colaborarea civil-militară are potențialul de a îmbunătăți în mod semnificativ pregătirea și răspunsul la amenințările transfrontaliere. Comisia intenționează să inițieze un dialog deschis cu ministerele apărării din statele membre pentru a explora modalitățile practice de consolidare a interoperabilității și a capacității de răspuns în domeniul contramăsurilor medicale.

Pe baza obiectivului Cărții albe comune privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030³⁸, Comisia a înființat deja, în 2025, un **grup de lucru al Comitetului pentru securitate sanitară**³⁹ **privind cooperarea civil-militară în ceea ce privește pregătirea în materie de securitate sanitară**, pentru a sprijini colaborarea în domeniul securității sanitare între autoritățile civile și militare din statele membre, care acționează, de asemenea, ca o platformă pentru discutarea contramăsurilor medicale, alături de aspecte mai ample de cooperare în materie de securitate sanitară. Proiectele PESCO COUNTERACT și RESILIENCE, finanțate prin Fondul european de apărare, sunt exemple de inițiative de succes care au încurajat cooperarea civil-militară pentru dezvoltarea contramăsurilor medicale.

³⁶Semnată la 20 mai 2025 în marja Adunării Mondiale a Sănătății de la Geneva.

³⁷ [Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo* \(*această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului\), Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.](#)

³⁸ [ReArm Europe Plan/Readiness 2030.](#)

³⁹Articolul 4 din Regulamentul 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate.

Pentru a spori gradul de pregătire pentru amenințările CBRN și amenințările legate de conflictele armate care necesită contramăsuri medicale, în 2026, Comisia va elabora o **inițiativă Medifence** menită să asigure disponibilitatea contramăsurilor medicale relevante și accesul la acestea pentru aceste amenințări, de la detectare până la primul răspuns. Această inițiativă se va baza pe acțiunile actuale din cadrul EU4Health și al Fondului european de apărare, pe inițiativele Agenției Europene de Apărare și ale statelor membre și va contribui la consolidarea în continuare a sinergiilor în materie de C&D. Inițiativa va cuprinde mai multe acțiuni, inclusiv:

- elaborarea unei **liste scurte de contramăsuri medicale esențiale pentru situații de agresiune armată** și război hibrid; de asemenea, pentru a contribui la prioritizarea evaluărilor vulnerabilității;
- sprijinirea dezvoltării de **instrumente**, cum ar fi biosenzorii, instrumentele moleculare, metagenomice și de spectroscopie, pentru a îmbunătăți **detectarea, identificarea și diagnosticarea promptă** atât a agenților CBRN cunoscuți, cât și a celor noi;
- sprijinirea dezvoltării de **platforme de descoperire în domeniul farmaceutic pentru proiectarea de antitoxine**, în special pentru noii agenți biologici și chimici și pentru agenții care nu dispun în prezent de opțiuni de tratament eficiente;
- **achiziționarea**, inclusiv prin proceduri de achiziții publice comune la nivelul UE și constituirea de stocuri la nivel național sau la nivelul UE, de contramăsuri medicale cu potențial civil-militar, inclusiv sub formă de truse, pentru a asigura un acces mai rapid;
- sprijinirea accesului la produse avansate de îngrijire a plăgilor, la echipamente individuale de protecție rezistente la pandemii, cum ar fi aparate respiratorii și costume reutilizabile de înaltă performanță, precum și la dispozitive medicale. Acest lucru va îmbunătăți răspunsul eficient în cazul evenimentelor CBRN și al evenimentelor cu victime în masă.

Această inițiativă va consolida capacitățile de pregătire și de răspuns la amenințările CBRN și la conflictele armate, atât pentru personalul civil, cât și pentru cel militar. Ea va completa alte inițiative care urmează să fie dezvoltate sub egida unui nou plan de acțiune în materie de pregătire și răspuns în domeniul CBRN și va mobiliza sinergii cu posibile proiecte relevante care urmează să fie dezvoltate în cadrul viitorului Program european privind industria de apărare (EDIP).

În plus, în contextul dialogului structurat UE-NATO privind reziliența, Comisia, SEAE și Statul-Major al statelor membre vor promova complementaritatea cooperării civil-militare a UE în situații de urgență sanitară, inclusiv cu NATO. Cooperarea va fi, de asemenea, consolidată pentru exerciții, cum ar fi exercițiile paralele și coordonate UE-NATO (PACE), care acoperă scenarii de apariție a unui focar și evenimente cu victime în masă. De asemenea, Comisia va continua să colaboreze cu **Grupul mixt pentru sănătate al NATO** și cu **Comitetul șefilor serviciilor medicale militare** pentru consolidarea cooperării operaționale, după caz, punând accentul, printre altele, pe pregătirea pentru evenimente cu victime în masă și pe logistica medicală.

5.3 Colaborarea dintre sectorul privat și cel public

Colaborarea dintre sectorul privat și cel public este esențială pentru a spori dezvoltarea, disponibilitatea și accesul la contramăsuri medicale, atât în ceea ce privește pregătirea, cât și în perioade de criză. Acest lucru este esențial pentru utilizarea optimă a tuturor resurselor, a expertizei

și a inovării din toate sectoarele relevante implicate în ciclul de viață al dezvoltării contramăsurilor medicale.

În prezent, Comisia se bazează pe o rețea unică de părți interesate publice și private implicate în dezvoltarea și furnizarea de contramăsuri medicale. Implicarea statelor membre și a părților interesate are loc în mod regulat prin intermediul a diferite foruri, cum ar fi Consiliul HERA, Forumul comun de cooperare industrială, Forumul societății civile, Rețeaua „O singură sănătate” privind rezistența la antimicrobiene⁴⁰ sau evenimente precum Zilele industriei HERA.

În conformitate cu Strategia privind o Uniune a pregătirii, Comisia va consolida colaborarea dintre sectorul public și cel privat în cadrul forurilor existente pentru a dezvolta soluții care să sporească disponibilitatea și securitatea aprovizionării cu contramăsuri medicale, în deplină conformitate cu legislația UE în materie de concurență. Astfel cum s-a anunțat în Strategia privind o Uniune a pregătirii, Comisia și părțile interesate vor elabora, de asemenea, **protocoale public-private pentru situații de urgență** pentru a asigura dezvoltarea rapidă și disponibilitatea contramăsurilor medicale în situații de urgență. În plus, Comisia va mobiliza instrumente precum ATHINA pentru schimbul securizat și standardizat de date între sectorul public și cel privat, pentru a spori transparența și a accelera dezvoltarea contramăsurilor medicale.

VI. SENSIBILIZAREA POPULAȚIEI, IMPLICAREA CETĂȚENILOR ȘI COMPETENȚELE LEGATE DE CONTRAMĂSURILE MEDICALE

6.1 Forța de muncă calificată

Europa trebuie să fie locul în care contramăsurile medicale de astăzi și de mâine sunt inventate, dezvoltate și produse. Pentru a realiza acest lucru, UE trebuie să își consolideze în continuare rezerva de profesioniști talentați și diverși din domeniul sănătății și al îngrijirii – de la cercetători și producători la medici și îngrijitori. Aceștia trebuie să dispună de expertiza și competențele adecvate pentru a răspunde atât nevoilor actuale, cât și celor viitoare în materie de sănătate publică, precum și pentru a consolida capacitățile noastre de pregătire și de răspuns pentru contramăsurile medicale.

Ca parte a Uniunii competențelor⁴¹, Comisia va continua să investească în consolidarea talentelor noastre și a forței noastre de muncă calificate interne și în atragerea celor mai buni cercetători și inovatori din lume. Pentru a sprijini dezvoltarea, producția și furnizarea de contramăsuri medicale de vârf la nivel mondial și adaptate exigențelor viitorului, UE trebuie să investească în locuri de muncă de calitate în acest domeniu, inclusiv în măsuri de îmbunătățire a standardelor de dezvoltare profesională continuă, de orientare pentru forța de muncă și de facilitare a accesului la oportunități de învățare. Este la fel de important să se creeze o comunitate de cercetători și practicieni în domeniul contramăsurilor medicale, care să poată adapta intervențiile în domeniul sănătății pentru a răspunde nevoilor diverse ale grupurilor și comunităților.

6.2 Echipa rezilientă de intervenție în domeniul sănătății

⁴⁰ https://health.ec.europa.eu/antimicrobial-resistance/eu-action-antimicrobial-resistance_ro#eu-amr-one-health-network.

⁴¹ [Uniunea competențelor](#).

Implementarea eficace a contramăsurilor medicale necesită, de asemenea, o forță de muncă puternică și rezilientă în domeniul sănătății pentru a asigura depistarea rapidă a focarelor și administrarea contramăsurilor. Pe baza unor inițiative precum echipele medicale de urgență ale ECDC din cadrul rescEU, care sprijină răspunsul în situații de urgență sanitară în țările afectate, Comisia consolidează capacitățile de pregătire pentru situații de urgență sanitară prin formare și schimb de bune practici, inclusiv în ceea ce privește constituirea de stocuri și achizițiile publice comune.

6.3 Pregătirea, sensibilizarea și implicarea cetățenilor în materie de sănătate

Pregătirea pentru amenințările la adresa sănătății este o responsabilitate colectivă și trebuie să aibă o abordare bazată pe dovezi, fundamentată și susținută de știință. Înțelegerea răspunsurilor cetățenilor la situații de urgență și eliminarea barierelor comportamentale care pot împiedica eficiența reacțiilor sunt vitale. Comunicarea și informarea eficace și cuprinzătoare în situații de risc și de urgență sunt esențiale pentru consolidarea încrederii cetățenilor și a comunităților, prin creșterea gradului de sensibilizare, a implicării și a accesului la informații de înaltă calitate, bazate pe dovezi. Asigurarea accesibilității comunicațiilor și a informațiilor în situații de urgență este esențială pentru a se asigura că persoanele cu handicap pot solicita și primi ajutor în situații de urgență.

Pentru a restabili încrederea în contramăsurile medicale, cum ar fi vaccinurile, UE va elabora planuri cu recomandări pentru utilizarea acestora în situații critice și va combate în mod riguros erorile și dezinformarea, colaborând cu platformele online, consolidând programele de alfabetizare digitală în domeniul sănătății și punând în aplicare mecanisme de verificare a faptelor. Într-o situație de urgență sanitară gravă, răspândirea deliberată de informații eronate și dezinformări – inclusiv manipularea coordonată și denaturarea faptelor științifice pentru câștiguri politice sau de altă natură – costă vieți și trebuie prevenită sau combătută cu fermitate. Pentru a sprijini acest demers, Comisia se bazează pe informații concrete cu privire la comunicarea eficace privind riscurile și la factorii care pot consolida reziliența publică împotriva informațiilor false sau înșelătoare în timpul situațiilor de urgență⁴².

Comisia va continua să colaboreze cu OMS în ceea ce privește imunizarea și pregătirea. UE va promova dezvoltarea unor contramăsuri medicale care să ia în considerare dimensiunea de vârstă și dimensiunea de gen, pentru a răspunde în mod eficace diferitelor nevoi și pentru a proteja mai bine grupurile vulnerabile împotriva amenințărilor la adresa sănătății. În special, Comisia va cartografia barierele sistemice care împiedică accesul femeilor și al populațiilor vulnerabile la vaccinuri, mijloace terapeutice și mijloace de diagnosticare, în strânsă colaborare cu ECDC și cu Forumul societății civile al HERA. Pentru a contracara acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine (FIMI), ar trebui să se utilizeze pe deplin setul de instrumente pentru acțiunile străine de manipulare a informațiilor și pentru ingerințele străine, Regulamentul privind serviciile digitale și alte instrumente și dispoziții juridice relevante ale UE.

⁴²Centrul Comun de Cercetare – Centrul de competențe privind informațiile comportamentale.

Acțiuni-cheie:

Comisia:

- va crea noi parteneriate globale în domeniul contramăsurilor medicale, în special cu **țările SEE-AELS, Canada și cu actori globali și regionali, cum ar fi OMS și PAHO** [2025 & 2026];
- va crea o **inițiativă Medifence** pentru consolidarea gradului de pregătire pentru amenințările CBRN și de securitate și pentru consolidarea colaborării civil-militară. Ca parte a acesteia, va elabora o **listă scurtă de contramăsuri medicale esențiale pentru agresiunea armată** și va facilita achiziționarea și stocarea de eventuale **seturi de contramăsuri medicale** [2025];
- va desfășura inițiative de îmbunătățire a alfabetizării digitale în domeniul sănătății, va desfășura activități de verificare a faptelor și va colabora cu platformele online pentru a

CONCLUZIE

Strategia UE privind contramăsurile medicale urmărește să stimuleze reziliența, pregătirea și răspunsul colectiv pentru a menține Europa și lumea în siguranță împotriva amenințărilor la adresa sănătății, indiferent de cauza sau originea urgenței sanitare.

Într-un mediu de securitate aflat în schimbare rapidă, este esențial ca UE și statele sale membre să consolideze pregătirea, reziliența și răspunsul în materie de sănătate în domeniul contramăsurilor medicale, cu o abordare cuprinzătoare de la un capăt la altul, de tip „O singură sănătate”, de la cercetare până la implementare. Tratarea contramăsurilor medicale ca produse strategice, ceea ce și sunt, necesită investiții semnificative atât din partea sectorului public, cât și a celui privat. Acestea sunt investiții în pregătirea și reziliența societății, precum și în construirea unei Europe mai sigure și mai sănătoase pentru toți.